

[Ole Bjørn Kraft.]
 nuværende Udvikling komme til at virke i stik modsat Retning; som en Befordrer af politisk Ustabilitet, og naar dertil kommer, at Landstinget ved selve sin Sammensætning mere og mere udvikler sig til at blive en Kopi af Folketinget, ogsaa derigennem, at Landstingsmandaterne synes at skulle anvendes som Retræteposter for Folketingsmænd, rejser sig efter min Opfattelse med uimodstaaelig Styrke det Spørgsmaal, om der virkelig ikke var Grund til at underkaste Systemet en Revision, og om det ikke vilde være langt mere i Overensstemmelse med Tokammerssystemets virkelige Karakter at give Landstinget en anden Sammensætning og en anden Funktion end Folketinget.

Jeg har tidligere gjort Rede ogsaa for andre Grunde, som ved Siden af taler for en Omdannelse af Landstinget til et Erhvervsting, et Økonomiraad, eller hvad man nu vil kalde det. Et saadant Ting vil faa en fuldstændig selvstændig Funktion i Forfatningen. Det vil bl. a. ogsaa fremgaa deraf, at dets Opgave nærmest skulde være raadgivende, sigtende, bedømmende Problemerne ud fra specielt sagkyndige og erhvervsmæssige Synspunkter, og at dets Myndighed derfor ikke skulde jævnstilles med Folketingets, men afgrænses til et suspensivt Veto.

Jeg kan ikke se rettere end, at det er en Opgave, der ogsaa maa paakalde Konservatismens Kræfter og vække dens Interesse. Det er jo en ganske forældet og urigtig Betragtningssaa, at Konservatisme kun skulde betyde at være en Bremse paa Udviklingen, en Sten i Vejen. Moderne Konservatisme er efter min Opfattelse Reformkonservatisme med det Formaal at omdanne det nuværende Samfund, der væsentlig er præget af demokratiske, liberalistiske, hyppigt ogsaa socialistiske Synspunkter, efter en konservativ Grundanskuelse. Men en saadan Anskuelse kan ikke forliges med et System, der er ineffektivt overfor sin Opgave, og som i Virkeligheden kun holdes i Live ved Inertiens Lov, ved sløv Vanes Lov. En moderne Konservatisme maa se det som en naturlig og rigtig Opgave at skabe et Forfatningssystem, der er i Overensstemmelse med den økonomiske og sociale Struktur og derved er i Stand til at udføre de praktiske Opgaver og at give Statsstyret den ledende Plads i Samfundet, som vi alle kan se Statsstyret under de nuværende Forhold er i Færd med at sætte over Styr.

En Betragtning af den politiske Ud-

vikling vil desuden hurtigt vise, at en Kamp udelukkende paa et negativt Grundlag i stædig Fastholden af det en Gang givne, naar det er saa daarligt, som det er for Øjeblikket, vil være dømt til at tabes. Det ses klart, at de Radikale og Socialdemokraterne en Dag før eller siden ogsaa vil faa Flertal i Landstinget, som de har haft Flertal her i Tinget og atter mistet det. Saaledes vil det ogsaa gaa med Landstinget, og saa vil vi alligevel have Problemet, efter de Udtalelser, der foreligger nu, klart ind paa Livet.

Derfor er det mit Raad til Konservatismen og ogsaa til Venstre, hvis man bryder sig om at høre et Raad: Det er urigtigt at binde Kræfterne i en ufrugtbar Kamp for et tvivlsomt Gode; det vil være langt rigtigere for os fra konservativ Side at tage Initiativet og Føringen i et Arbejde for en tidsmæssig og tiltrængt Ændring i Tokammerssystemet, en Ændring, der kan give Systemet nyt Liv og gøre det virkelig livskraftigt i Kampen mod et ensidigt Etkammerssystem, der baade er en umoderne og en utilfredsstillende Form for Styre. Jeg er derfor glad ved, at Diskussionen er blevet rejst, og at der er blevet Lejlighed til at tage Spørgsmaalet op til en Underøgelse.

Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Elgaard, var stærkt inde paa, at det, som maatte være Formaalet med en Valglovsreform i Øjeblikket, maatte være at skabe Mulighed for et virkeligt Statsstyre, med Autoritet og Styrke bag sig. Og det er fuldstændig rigtigt, at der er aabenbare Svagheder til Stede ved det nuværende System; alle erkender dette efterhaanden. Ikke mindst viser disse Svagheder sig naturligvis i de Stater, hvor Mindretalsparlamentarismen hersker, hvor altsaa ikke et enkelt Parti har Flertal i Salen, hvor alle Partier skal samarbejde, for at Resultater kan opnaas. Det ærede Medlem Hr. Elgaard vilde vise Vejen tilbage til Flertalsvalg i Enkeltmandskredse. For ham var det foreliggende Forslag — det var en meget interessant Udtalelse; om den var klog eller ikke, er en anden Sag — kun et Skridt til en Tilbagevenden til Flertalsvalg i Enkeltmandskredse. Dette System har Tilhængere ogsaa andetsteds i Verden. Den tidligere tyske Rigskansler Wirth behandlede ved den interparlamentariske Unions Kongres i Berlin for nylig med fremragende Dygtighed dette Problem, idet han henviste til den engelske Valgordning som noget tilstræbelsesværdigt.

Men jeg tror, man har Lov til at sige, at